

Fusk i forskning – ett år senere

Lederen i Tidende nr. 1 i fjor tok utgangspunkt i en internasjonal forskningsskandale som blant annet endte med at den sørkoreanske stamcelleforskeren Woo Suk Hwang i januar måtte trekke tilbake artikler publisert i det kjente tidsskriftet Science. Lederen, kalt «Fusk i forskning», ble avsluttet med at vi i Tidende ikke hadde hatt saker der det var avslørt uredelighet. Lite ante vi at temaet i denne nyttårslederen skulle komme til å prege hele 2006. Den ble publisert praktisk talt samtidig med at vi i Norge fikk vår egen store «fusk i forskning»-sak, som også Tidende ble berørt av. Sudbø-sakens alle sider er mer enn tilstrekkelig dekket i både internasjonale og norske medier i løpet av dette året, så den skal jeg ikke gå nærmere inn på her. Saken fikk sin endelige avslutning den 19. desember 2006, da ble Sudbøs doktorgrad underkjent av Universitetet i Oslo. På grunnlag av dette trekkes tre artikler av Sudbø og Sudbø og medforfattere i dette nummeret av Tidende (se side 50).

Saken har ikke bare hatt tragiske sider, den har forhåpentlig også ført noe positivt med seg i etterkant av de mange konferanser og seminarer om forskning, etikk og forskningsjuks som har vært holdt i løpet av siste år. Mer undervisning i og større vektlegging av forskningsetiske spørsmål ved universitetene og høyskolene har vært ett krav. Institusjonenes og medforfatternes rolle og ansvar, samt tidsskriftenes/redaktørens ansvar har også vært grundig diskutert. Konklusjonen på en nylig avholdt konferanse organisert av The Lancet, Helsebiblioteket og Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten var imidlertid at «svindel vil skje igjen». Det var enighet om at man ikke trenger flere regler om forskning og publisering

enn de man allerede har, det viktige er å være bevisst på at muligheten for bedrag alltid vil være til stede. Faresignaler kan blant annet være at resultatene virker for gode. Det kan være vanskelig for tidsskriftene å avdekke fabrikking og manipulering av data, så her har institusjonene og medforfatterne et spesielt ansvar. Med Medline, som registrerer artikler fra mer enn 5 000 vitenskapelige tidsskrifter, og med andre søkesystemer på Internett, har man imidlertid fått et godt hjelpemiddel til å avsløre forsøk på juks ved plagiat eller dobbeltpublisering av egne data.

Publikum har hatt stor tillit både til det som gjøres av forskning og til forskerne selv, og de fleste er heldigvis til liten verdig. Det siste årets hendelser har imidlertid ført til at også vi i Tidende er blitt mer oppmerksom på problemet med fusk, fabrikking av data og plagiat, og vi vil i året som kommer gjøre vårt ytterste for at Tidendes lesere kan stole på det som publiseres av våre forskere og forfattere. Det betyr imidlertid ikke at man ikke skal lese kritisk. Og vi tar gjerne imot kommentarer om det som blir publisert.

Det nye Tidendeåret innleder vi som vanlig med et omfattende og faglig oppsummerende nordisk temahefte. Dette er det 13. samarbeidsprosjektet vi hittil har gjennomført, og denne gangen er temaet kjeveortopedi med vekt på hva allmenntannlegen bør vite på fagområdet.

Med ønske om et faglig utbytte og for øvrig godt nytt år 2007.

Gudrun Sangnes

Forsiden viser pasient med overbitt og trangstilling før, under og etter kjeveortopedisk behandling. Foto: Lisen Espeland. Design: Mike Mills.

Redaktør:
Gudrun Sangnes

Journalist:
Ellen Beate Dyvi

Redaksjonssekretær:
Kristin Aksnes

Redaksjonskomité:
Jon E. Dahl
Tor E. Torbjørnsen
Anne Berit Utkilen

ABONNEMENT
Abonnementspris for ikke medlemmer
og andre abonnenter kr 1300,-
Bestilles i NTFs sekretariat.

ANNONSER
Henv. markeds konsulent Eirik Andreassen,
NTFs sekretariat

TELEFON OG ADRESSE
Frederik Stangs gate 20,
postboks 3063 Elisenberg, 0207 Oslo
Tlf. 22 54 74 00, faks 22 55 11 09
E-post: tidende@tannlegeforeningen.no
<http://www.tannlegetidende.no>

UTGIVER
Den norske tannlegeforening,
www.tannlegeforeningen.no
E-post: tannlegeforeningen@tannlegeforeningen.no

ISSN 0029-2303
Opplag: 5 600
15 nummer per år
Parallellpublisering og trykk: PDC Tangen
Grafisk design: Mike Mills

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen. Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.